

Notitie

Betreft

Resultaten extra meting verzuim

Kenmerk

n2023-0182FLE

Plaats

Delft

Van

Naomi Roosenboom

Fenke Legerstee

Project

23229 Verzuimmonitor gemeenten

Datum

6 november 2023

Voor

Mw. F. Horsten

Samenvatting resultaten

- Totale respons van 64% van alle gemeentelijke organisaties. In de tabellen met resultaten is de n opgenomen. Dit betreft de n van invulling eerste halfjaar 2023.
- Totaal verzuim in het eerste halfjaar 2023 is 6,3%. Een daling ten opzichte van het eerste halfjaar 2022 toen het verzuim 6,7% bedroeg.
- Uit de CBS cijfers blijkt dat ook landelijk het ziekteverzuim is gedaald ten opzichte van het eerste halfjaar 2022 van 5,9% naar 5,4%. Het verzuim bij gemeenten ligt hoger dan het landelijke gemiddelde. Het landelijk verzuimpercentage in het openbaar bestuur ligt iets lager dan bij gemeenten.
- In de opbouw naar verzuimduurklasse is te zien dat het aandeel lang verzuim is toegenomen. In de overige klassen is net als bij het totaal een daling zichtbaar.
- De door bedrijfsartsen meest genoemde oorzaak voor lang of extra lang verzuim is werkdruk en stress. In de Personeelsmonitor Gemeenten 2022 werd dit nog samen met fysieke en fysiologische aandoeningen als belangrijkste oorzaak over heel 2022 genoemd.
- Het totale aandeel nulverzuim is gestegen van 55% in het eerste halfjaar van 2022 naar 60% in het eerste halfjaar van 2023.
- De meldingsfrequentie is gedaald van 0,83 in het eerste halfjaar 2022 naar 0,71 in het eerste halfjaar 2023.

1 Respons

De extra meting verzuim is uitgezet onder alle deelnemende gemeenten aan de Personeelsmonitor Gemeenten. Gemeenten die aan de Personeelsmonitor Gemeenten deelnemen als samenwerking zijn als samenwerking benaderd voor deze extra meting. De vragenlijst is opengezet op maandag 9 oktober 2023 en afgesloten op woensdag 25 oktober 2023.

Tabel 1: Respons extra meting verzuim oktober 2023

G4	100%
> 100.000 inwoners	81%
50.000 tot 100.000 inwoners	77%
20.000 tot 50.000 inwoners	63%
< 20.000 inwoners	37%
Alle gemeenten	64%

2 Totaal verzuim

- Het totale verzuimpercentage is in het eerste halfjaar van 2023 6,3% ten opzichte van 6,7% in het eerste halfjaar van 2022.
- Het totale verzuim in de G4 is in het eerste halfjaar van 2023 iets hoger dan het eerste halfjaar van 2022, in de andere gemeentegrootteklassen is dit gelijk gebleven of gedaald.
- Het ziekteverzuimpercentage naar bedrijfstak en omvang van het CBS laat eveneens een daling zien in de eerste twee kwartalen van 2023 ten opzichte van de eerste twee kwartalen van 2022. Het totale verzuim van alle gemeenten ligt, net als in voorgaande jaren, in het eerste halfjaar van 2023 hoger dan het verzuim van organisaties met meer dan 100 medewerkers en binnen het openbaar bestuur in de eerste twee kwartalen van 2023.

Tabel 2: Totaal verzuim

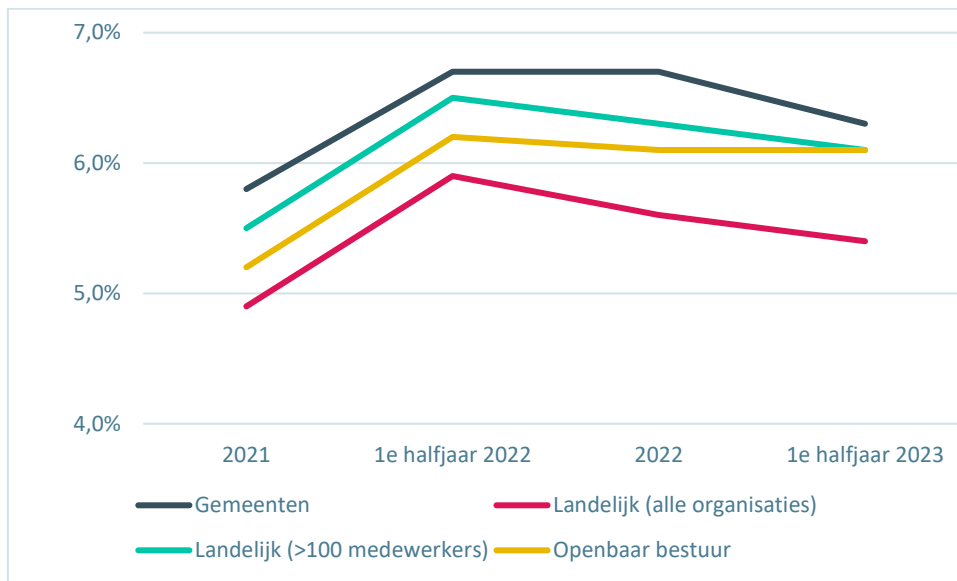
N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	6,2%	7,2%	7,3%	7,4%
25	> 100.000 inwoners	5,4%	6,4%	6,7%	6,3%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	5,8%	6,6%	6,8%	6,2%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	5,8%	6,5%	6,8%	6,4%
20	< 20.000 inwoners	5,3%	6,7%	5,9%	5,9%
201	Alle gemeenten	5,8%	6,7%	6,7%	6,3%

Tabel 3: Ziekteverzuim landelijk (CBS) ¹

	2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
Gemeenten	5,8%	6,7%	6,7%	6,3%
Landelijk (alle organisaties)	4,9%	5,6%	5,9%	5,4%
Landelijk (>100 medewerkers)	5,5%	6,3%	6,5%	6,1%
Openbaar bestuur	5,2%	6,1%	6,2%	6,1%

¹ De gegevens zijn gebaseerd op kwartaalcijfers van het CBS.

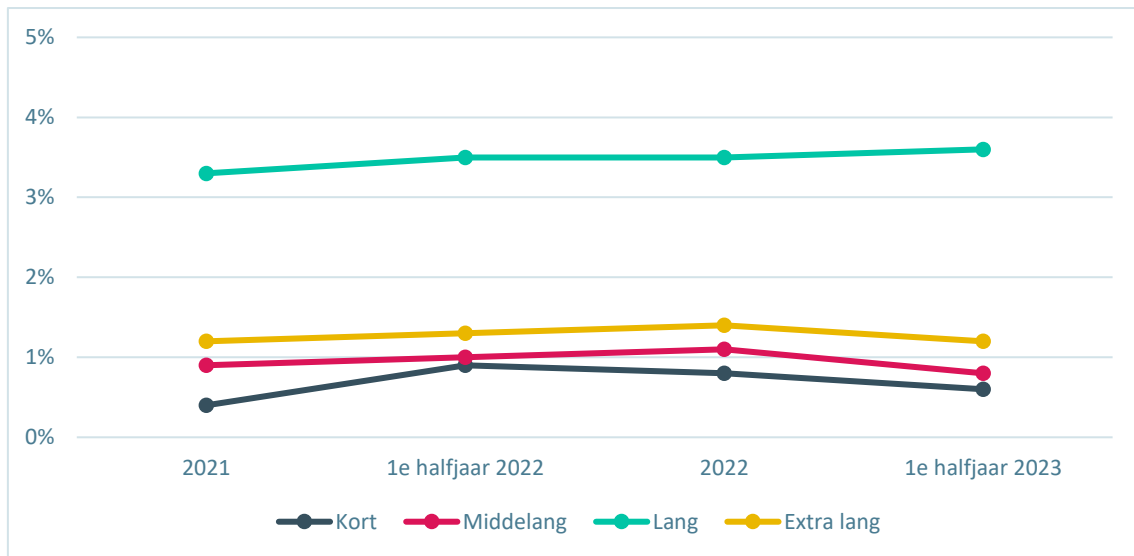
Figuur 1: Vergelijking ziekteverzuim gemeenten en landelijk (CBS)

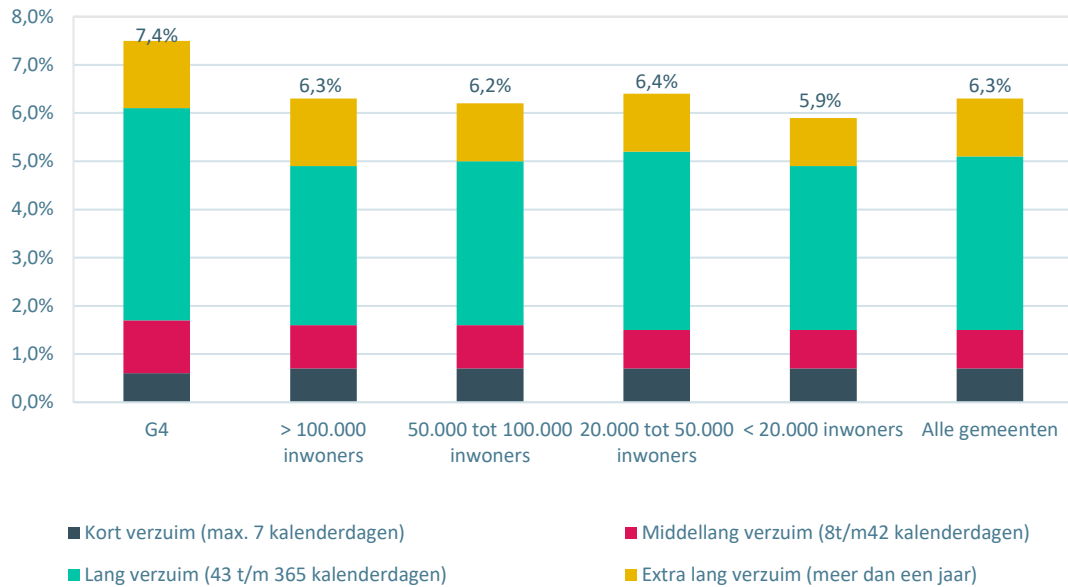
3 Opbouw verzuim

- Het totale verzuim is gedaald in het eerste halfjaar van 2023 ten opzichte van het eerste halfjaar van 2022. Deze daling is ook zichtbaar in de meeste verzuimklassen.
- Het kort en middellang verzuim is in het eerste halfjaar van 2023 lager dan in het eerste halfjaar van 2022.
- Het lang verzuim (43 tot en met 365 dagen) is gestegen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2022. Dit komt door de stijging van 3,6% in het eerste halfjaar van 2022 naar 4,4% in het eerste halfjaar van 2023 in de G4.
- Het aandeel langverzuim is in de verdeling over de verzuimklassen in het eerste halfjaar 2023 hoger dan in het eerste halfjaar 2022, de aandelen van de kleinste verzuimduurklassen zijn gedaald. Medewerkers zijn relatief vaker lang (tussen de 43 en 365 kalenderdagen) ziek geweest in het eerste halfjaar van 2023 ten opzichte van het eerste halfjaar van 2022.

Figuur 2: Opbouw verzuim

Figuur 3: Opbouw verzuim eerste halfjaar 2023 naar gemeentegrootteklasse

Tabel 4: Opbouw verzuim eerste halfjaar 2022

1 ^e halfjaar 2022		Kort	Middellang	Lang	Extra lang	Totaal
N						
4	G4	0,7%	1,4%	3,6%	1,6%	7,3%
25	> 100.000 inwoners	0,8%	1,1%	3,3%	1,5%	6,7%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	0,9%	1,0%	3,7%	1,2%	6,8%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	0,9%	1,0%	3,6%	1,3%	6,8%
20	< 20.000 inwoners	0,9%	1,0%	3,1%	0,9%	5,9%
201	Alle gemeenten	0,9%	1,0%	3,5%	1,3%	6,7%

Tabel 5: Opbouw verzuim eerste halfjaar 2023

1 ^e halfjaar 2023		Kort	Middellang	Lang	Extra lang	Totaal
N						
4	G4	0,6%	1,1%	4,4%	1,4%	7,4%
25	> 100.000 inwoners	0,7%	0,9%	3,3%	1,4%	6,3%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	0,7%	0,9%	3,4%	1,2%	6,2%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	0,7%	0,8%	3,7%	1,2%	6,4%
20	< 20.000 inwoners	0,7%	0,8%	3,4%	1,0%	5,9%
201	Alle gemeenten	0,7%	0,8%	3,6%	1,2%	6,3%

Tabel 6: Opbouw verzuim - kort verzuim (max. 7 kalenderdagen)

N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	0,4%	0,7%	0,7%	0,6%
25	> 100.000 inwoners	0,4%	0,8%	0,8%	0,7%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	0,4%	0,8%	0,9%	0,7%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	0,5%	0,8%	0,9%	0,7%
20	< 20.000 inwoners	0,4%	0,8%	0,9%	0,7%
201	Alle gemeenten	0,4%	0,8%	0,9%	0,7%

Tabel 7: Opbouw verzuim - middellang verzuim (8 t/m 42 kalenderdagen)

N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	1,1%	1,4%	1,4%	1,1%
25	> 100.000 inwoners	0,7%	1,0%	1,1%	0,9%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	0,7%	1,0%	1,0%	0,9%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	0,7%	0,9%	1,0%	0,8%
20	< 20.000 inwoners	0,7%	0,9%	1,0%	0,8%
201	Alle gemeenten	0,8%	1,1%	1,0%	0,8%

Tabel 8: Opbouw verzuim - lang verzuim (43 t/m 365 kalenderdagen)

N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	3,4%	3,7%	3,6%	4,4%
25	> 100.000 inwoners	3,1%	3,2%	3,3%	3,3%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	3,3%	3,5%	3,7%	3,4%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	3,4%	3,4%	3,6%	3,7%
20	< 20.000 inwoners	3,0%	3,5%	3,1%	3,4%
201	Alle gemeenten	3,3%	3,5%	3,5%	3,6%

Tabel 9: Opbouw verzuim - extra lang verzuim (meer dan een jaar)

N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	1,2%	1,4%	1,6%	1,4%
25	> 100.000 inwoners	1,2%	1,4%	1,5%	1,4%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	1,2%	1,3%	1,2%	1,2%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	1,2%	1,5%	1,3%	1,2%
20	< 20.000 inwoners	1,1%	1,3%	0,9%	1,0%
201	Alle gemeenten	1,2%	1,4%	1,3%	1,2%

Tabel 10: Verdeling opbouw verzuim eerste halfjaar 2022

1 ^e halfjaar 2022						
N		Kort	Middellang	Lang	Extra lang	Totaal
4	G4	9,5%	19,1%	49,0%	21,8%	100,0%
25	> 100.000 inwoners	12,0%	16,5%	49,5%	22,5%	100,0%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	13,3%	14,7%	54,5%	17,7%	100,0%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	13,3%	14,7%	53,1%	19,2%	100,0%
20	< 20.000 inwoners	15,3%	16,9%	52,5%	15,3%	100,0%
201	Alle gemeenten	13,4%	14,9%	52,2%	19,4%	100,0%

Tabel 11: Verdeling opbouw verzuim eerste halfjaar 2023

1 ^e halfjaar 2023						
N		Kort	Middellang	Lang	Extra lang	Totaal
4	G4	8,1%	14,8%	59,2%	18,8%	100,0%
25	> 100.000 inwoners	11,1%	14,3%	52,4%	22,2%	100,0%
50	50.000 tot 100.000 inwoners	11,3%	14,5%	54,8%	19,3%	100,0%
102	20.000 tot 50.000 inwoners	10,9%	12,5%	57,7%	18,7%	100,0%
20	< 20.000 inwoners	11,8%	13,5%	57,3%	16,9%	100,0%
201	Alle gemeenten	11,1%	12,7%	57,1%	19,0%	100,0%

4 Oorzaken van lang of extra lang verzuim

- Gevraagd is naar de belangrijkste oorzaken van het lange of extra lange ziekteverzuim in het eerste halfjaar 2023. Gemeenten is gevraagd deze vraag voor te leggen aan de bedrijfsarts en op basis van diens informatie aan te geven wat de belangrijkste oorzaken zijn van het ziekteverzuim. Gemeenten mochten maximaal 3 antwoorden aankruisen.
- De meest genoemde oorzaak is werkdruk en stress, gevolgd door fysieke en fysiologische aandoeningen. Privé omstandigheden, andere psychische klachten en corona gerelateerde ziekten maken de top 5 compleet.
- In vergelijking met de resultaten uit de Personeelsmonitor Gemeenten over 2022 is te zien dat Werkdruk en stress niet meer samen met fysieke en fysiologische aandoeningen op de eerste plek staat als belangrijkste oorzaak. Het aandeel andere psychische klachten is in het eerste halfjaar 2023 toegenomen ten opzichte van heel 2022.
- In de kleinere gemeentegrootteklasse worden vaker privé omstandigheden en Corona gerelateerde ziekten als belangrijke oorzaak genoemd terwijl in de grotere gemeentegrootteklasse werkdruk en stress vaker genoemd wordt.

Tabel 12: Oorzaken lang of extra lang ziekteverzuim

	1e halfjaar 2023
Werkdruk en stress	61%
Fysieke en fysiologische aandoeningen	58%
Privé omstandigheden	48%
Andere psychische klachten	42%
Corona gerelateerde ziekten zoals long-covid / post-covid	19%
Organisatieveranderingen/reorganisaties/inkrimpingen	6%
Arbeidsomstandigheden/werkplekinrichting	3%
Pestgedrag en discriminatie	1%
Beroepsziekten	1%
Bedrijfsongevallen	0%
Als gevolg van agressie/geweld	0%
Anders	11%

Tabel 13: Top 5 oorzaken lang of extra lang ziekteverzuim (Personeelsmonitor Gemeenten 2022)

	2021	2022
Fysieke en fysiologische aandoeningen	57%	63%
Werkdruk en stress	60%	63%
Privé omstandigheden	37%	41%
Andere psychische klachten	38%	37%
Corona gerelateerde ziekten	29%	30%

Tabel 14: Aandeel gemeenten dat een oorzaak voor lang of extra lang verzuim heeft genoemd per gemeentegrootteklasse

	G4	> 100.000 inwoners	50.000 tot 100.000 inwoners	20.000 tot 50.000 inwoners	< 20.000 inwoners	Totaal
Arbeidsomstandigheden/werkplek-inrichting	0%	4%	4%	1%	6%	3%
Werkdruk en stress	100%	75%	67%	51%	61%	61%
Pestgedrag en discriminatie	0%	4%	0%	0%	0%	1%
Organisatieveranderingen/re-organisaties/inkrimpingen	0%	13%	4%	5%	6%	6%
Bedrijfsongevallen	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Fysieke en fysiologische aandoeningen	100%	58%	54%	60%	61%	58%
Beroepsziekten	0%	0%	0%	1%	0%	1%
Als gevolg van agressie/geweld	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Privé omstandigheden	0%	17%	48%	52%	67%	48%
Andere psychische klachten	100%	33%	57%	41%	17%	42%
Corona gerelateerde ziekten zoals long-covid / post-covid	0%	13%	13%	23%	22%	19%
Anders	0%	25%	11%	10%	0%	11%

5 Nulverzuim

- Het aandeel nulverzuim is het aandeel medewerkers dat niet ziek is geweest en zich in het desbetreffende halfjaar niet ziek heeft gemeld. Voor het eerste halfjaar 2023 is dit 60%. Dit is een stijging ten opzichte van het eerste halfjaar 2022 (55%) en heel 2022 (40%, Personeelsmonitor Gemeenten 2022).

Tabel 15: Aandeel nulverzuim

N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	49%	36%	40%	42%
23	> 100.000 inwoners	54%	40%	56%	58%
39	50.000 tot 100.000 inwoners	54%	42%	54%	60%
79	20.000 tot 50.000 inwoners	56%	44%	56%	60%
14	< 20.000 inwoners	57%	47%	56%	62%
159	Alle gemeenten	53%	40%	55%	60%

6 Meldingsfrequentie

- Het gemiddeld aantal nieuwe verzuimgevallen per medewerker, omgerekend naar halfjaar, is voor het eerste halfjaar 2023 0,71. Een daling ten opzichte van het eerste halfjaar 2022 met 0,83 en een sterke daling ten opzichte van heel 2022 (1,04, Personeelsmonitor Gemeenten 2022).
- In alle gemeentegrootteklassen is de daling zichtbaar.

Tabel 16: Meldingsfrequentie

N		2021	2022	1e halfjaar 2022	1e halfjaar 2023
4	G4	0,72	1,03	0,77	0,74
25	> 100.000 inwoners	0,70	1,09	0,80	0,67
47	50.000 tot 100.000 inwoners	0,68	1,04	0,85	0,71
98	20.000 tot 50.000 inwoners	0,73	1,01	0,83	0,73
17	< 20.000 inwoners	0,75	0,95	0,78	0,65
191	Alle gemeenten	0,72	1,04	0,83	0,71